

BIURO RADY MIEJSKIEJ W DĘBICY
Wpł. 11.12.2025
Nr

Projekt

z dnia 11 grudnia 2025 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W DĘBICY**

z dnia 2025 r.

w sprawie ustanowienia roku 2026 Rokiem Rodu Raczyńskich

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) uchwala się, co następuje:

§ 1. W 135. rocznicę urodzin Edwarda Bernarda Raczyńskiego, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie oraz ostatniego zarządcy dóbr rodowych Raczyńskich na ziemi dębickiej, Rada Miejska ustanawia rok 2026 Rokiem Rodu Raczyńskich, w wyrazie najwyższego uznania dla wybitnych i historycznych zasług tego rodu dla miasta i regionu mających fundamentalny wpływ na rozwój Dębicy.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Dębicy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Dębicy

mgr inż. Mateusz Cebula

BURMISTRZ

Mateusz Kutrzeba

RADCA PRAWNY

Joanna Zurek-Kruba

ZASTĘPCA BURMISTRZA

mgr Maciej Małozieć

Uzasadnienie

Ród Raczyńskich zapisał się w dziejach ziemi dębickiej jako jeden z najwybitniejszych i najbardziej zasłużonych rodów ziemiańskich, których działalność w sposób trwały i wielowymiarowy wpłynęła na rozwój społeczny, gospodarczy, edukacyjny, kulturalny oraz religijny miasta Dębicy i okolicznych miejscowości.

Od XIX wieku Raczyńscy byli właścicielami klucza dóbr dębickich. Dzięki ich gospodarności, zapobiegliwości i dalekowzroczności majątki te nie tylko zostały uratowane przed upadkiem, lecz doprowadzone do rozkwitu. W Dębicy Raczyńscy zbudowali okazały pałac w najstarszej części miasta, a hr. Atanazy Raczyński dokonał gruntownej restauracji pałacu w Zawadzie. Kolejni przedstawiciele rodu dbali o rozwój infrastruktury, zabudowy oraz zaplecza gospodarczego.

Wybitne zasługi Raczyńskich objęły również sferę społeczną i edukacyjną. W latach 80. i 90. XIX wieku hrabia Karol i hrabina Karolina Raczyńscy sprowadzili do Dębicy Siostry Służebniczki, fundując ochronkę dla 100–130 dzieci, budynki mieszkalne oraz kaplicę. Wspierali rozwój szkolnictwa przekazując grunty i środki na budowę szkół, a także przeznaczali znaczne fundusze na cele wychowawcze i opiekuńcze. Raczyńscy wspierali również działalność bursy gimnazjalnej im. św. Jadwigi oraz młodzież szkolną.

Istotny był także ich wkład w rozwój gospodarczy Dębicy. Hr. Edward Bernard Raczyński prowadził tartak i cegielnię, dając zatrudnienie dziesiątkom mieszkańców. Przekazywał grunty pod kluczowe inwestycje miejskie, a także pod budowę zakładów przemysłowych. Dzięki jego darowiznom możliwa była m.in. budowa walcowni metali, rozwój szkolnictwa zawodowego oraz rozbudowa zaplecza wojskowego miasta. Wcześniej, hr. Karol Raczyński przekazał grunty i fundusze na powstanie koszar kawalerii, w obiektach których współcześnie znajdują się kluczowe miejskie instytucje, w tym Urząd Miejski. Raczyńscy przekazywali również tereny pod budowę parków, stadionów i obiektów użyteczności publicznej.

Nie sposób pominąć również ich zasług dla dziedzictwa religijnego i kulturowego. Raczyńscy finansowali rozbudowę i remonty świątyń, w tym kościoła pw. św. Jadwigi i Małgorzaty w Dębicy, wyposażenie kościołów, w tym witraże, posadzki i elementy wystroju. Neogotycka kaplica grobowa Raczyńskich znajdująca się na Starym Cmentarzu w Dębicy do dziś pozostaje jednym z najważniejszych zabytków sakralnych miasta. Szczególnym świadectwem ich dziedzictwa pozostaje również park i zespół pałacowy w Zawadzie wraz z zachowanymi elementami dawnej rezydencji.

Postacią o znaczeniu ogólnopolskim był hrabia Edward Bernard Raczyński, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie, dyplomata, pisarz i patriota, który w swojej działalności publicznej zawsze podkreślał przywiązanie do

Ojczyzny, a także do ziemi rodzinnej. Jego życie i działalność stanowią symbol etosu służby publicznej, odpowiedzialności i patriotyzmu.

Zgromadzone na przestrzeni pokoleń dokonania Rodu Raczyńskich stanowią niezwykle cenny element tożsamości historycznej Dębicy i regionu. Ich działalność odcisnęła trwałe piętno w krajobrazie urbanistycznym, społecznym i kulturowym miasta, a wiele istniejących do dzisiaj instytucji, obiektów i przestrzeni publicznych powstało dzięki ich wsparciu.

Ustanowienie roku 2026 Rokiem Rodu Raczyńskich w 135. rocznicę urodzin Prezydenta RP na uchodźstwie Edwarda Bernarda Raczyńskiego stanowić będzie wyraz najwyższego uznania dla wielopokoleniowego dorobku tego rodu oraz formę godnego upamiętnienia ich wyjątkowego wkładu w dzieje Dębicy, ziemi dębickiej oraz całej Rzeczypospolitej.

ZASTĘPCA BURMISTRZA

mgr Maciej Małozieć